

GUERRAS
DEL INTERIOR

JOSEPH ZÁRATE

DEBATE

Netwerkborrel Latijns Amerika

July 8, 2021

Hans Nusselder
Martha Perla

Het doel van de borrel is om als LATAM Nedworc-leden elkaar bij te praten over recente ontwikkelingen in de sector van natuurlijke hulpbronnen in Peru.

- 20.00 - 20.05 uur: Welkom
- 20.05 - 20.25 uur: Inleiding van het boek
- 20.25 - 20.45 uur: Vragen en discussie
- 20.45 - 21.00 uur: Verwante en andere zaken

PRESENTATION OUTLINE

- Literary prizes for Guerras del Interior
- Maps & background of each chapter
- Reflections – Guerras del Interior
& the Peruvian 2021 presidential election
- Discussion & questions

GUERRAS DEL INTERIO – AWARDS

- **2015 Page National Prize**

for Environmental Journalism created by the UN

- **2016 Ortega Gasset Award**

History or Journalistic Investigation:

The Lady of the Blue Lagoon versus the Black Lagoon

- **2018 Gabriel García Márquez Award** (*category text*)

An Oil Stained Child

MADERA – WOOD

- Asháninka lands: Junín, Pasco Huánuco, part of Ucayali and Acre Brazil
- Asháninka: Largest indigenous group in central Peruvian Amazon region

[Justice for Saweto - YouTube](#)

PERU

ORO – GOLD

- Yanacocha gold mine: world's 2nd largest
- Cajamarca: poorest region in Peru – 54% living in poverty

[Máxima Acuña acceptance speech, 2016 Goldman Prize ceremony](#)

PETROLEO – OIL

- Awajún indigenous community
- Amazonas: 2nd poorest region in Peru – 45% living in poverty
- 2016: 3000 barrel oil spill

[Peru declares emergency after oil spill hits rivers - YouTube](#)

OIL PIPELINE ACROSS PERU

- 2000 – 2019: 474 oil spills in the Amazon region

GUERRAS DEL INTERIO – STRUCTUUR

Kenmerken	Madera	Oro	Petroleo
Plaats	Saweto (Oost-Ucuyali)	Celendín (Z.O. Cajamarca)	Nazareth (Amazonas)
Protagonist (in 2018)	Edwin Chota (54 †)	Máxima Acuña (48)	Osmán Cuñachí (12)
Periode	2002 - 2014	1994 - 2017	2015 - 2018
Bevolking	Asháninka	Quechua boeren	Aguaruna (awajún)
Primair belanghebbenden	Houtkappers	Yanacocha (Newmont, M. Buenaventura, Sumintono)	Petroperú
Milieurisico	Ontbossing, biodivers. ↓	Giftig land en drinkwater	Massale verontreiniging
Secundaire winnaars	Houthandel + -verwerkers	Advocaten, ontwikkelaars	Ingenieurs, sec. diensten
Primaire verliezers	Verwanten, dorp	Vrouwen, kinderen (kwik)	Jeugd (medisch), boeren
Rol van de Staat	Laks, weggijkend	Perfide politici + rechters	direct belanghebbend
Verspreid nepnieuws	“Drugs”	“800 ha. grond”	“Bijverdiensten”
Kracht locale cultuur	Conflictbeheersing	Opgeleide jeugd	Historisch onoverwonnen
Finale uitkomst	Moord	Permanente bedreiging	Fragiele toekomst

GUERRAS DEL INTERIO – TIEN PLUSPUNTEN (1)

1. De lezer kan bij elk van de drie verhalen er niet aan ontkomen zich onmachtig te voelen.
2. Het taalgebruik is kristalhelder, ook met (Spaanse) neologismen.
3. De verhalen zijn goed gestructureerd, met inkomers en uitzwaaiers.
4. Solide documentatie, zowel in de verhalen zelf als in de voetnoten, epiloog en bibliografie.
5. Verhalen over kleine mensen, slachtoffer van macro-ontwikkelingen.
6. Lange traditie, zowel in de beschrijving van milieuverzet als ook in die van Peruaanse indigena-cultuur.

GUERRAS DEL INTERIO – TIEN PLUSPUNTEN (2)

7. In de Andes lijkt Zárate meer aan te sluiten bij de benadering van García Marquez dan die van Vargas Llosa.
8. De titel alleen al is in het Nederlands onvertaalbaar: 'Interior' verwijst naar het binnenland, naar het binnenste van de aardkorst en naar het 'Perú profundo', de elders niet gehoorde zelfkant.
9. *Guerras del Interior* toont indirect aan hoe zeer de Nederlandse O.S. ontkracht is, door Latijns Amerika op te geven.
10. De verontwaardiging die uit *Guerras del Interior* spreekt is onderkoeld, feitelijk onderbouwd en persoonlijk gemotiveerd.

GUERRAS DEL INTERIO – MY RESERVATIONS

My Lens: Peruvian / US background; public servant

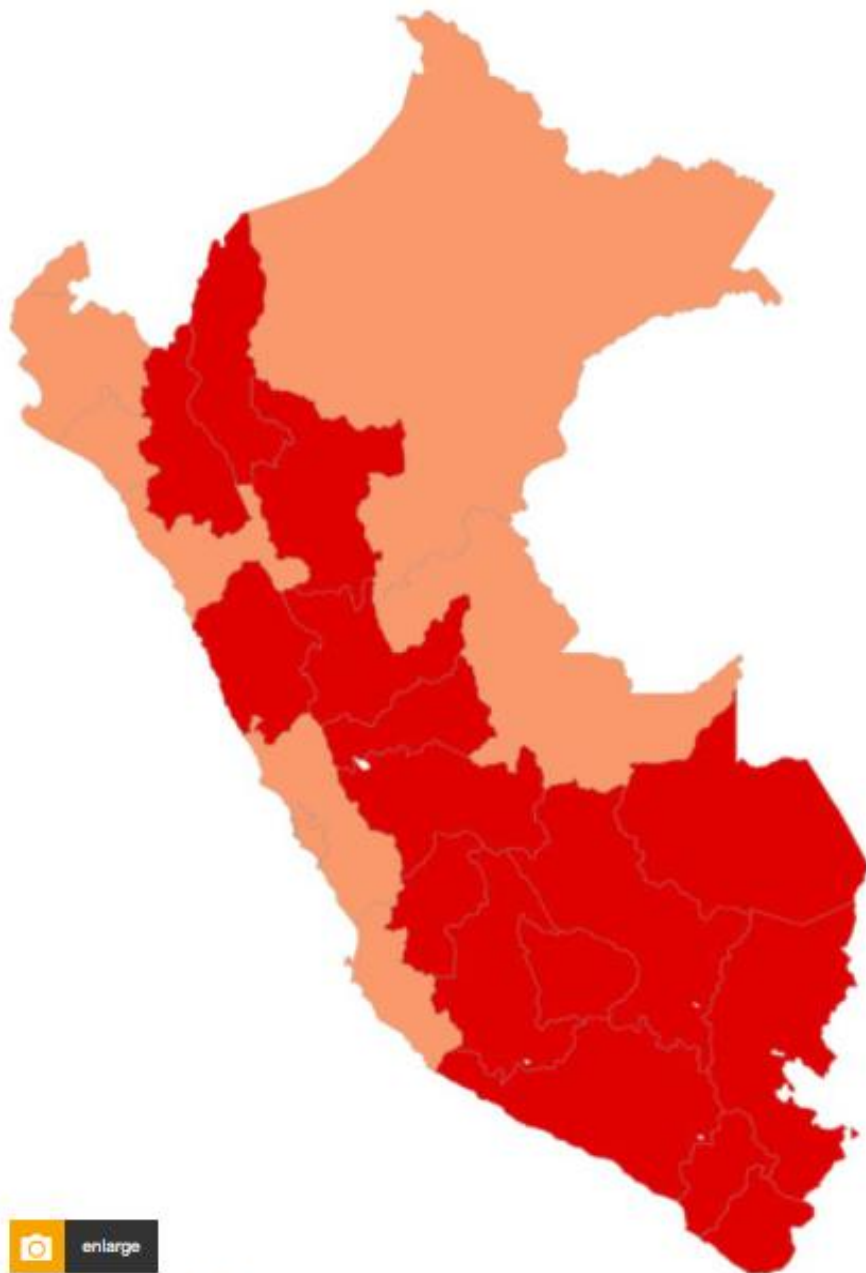
1. Journalistic style of accusations & “voice”
2. Pushing emotional buttons
3. Gender lens & Mamita Lili

“The psychological history of a human decision.”

Opportunity and in a position to decide?

Or merely survival?

PERU 2021 ELECTION RESULTS

Pedro Castillo
Peru Libre
50.13%

Keiko Fujimori
Fuerza Popular
49.87%

The electoral map
Pedro Castillo - Free Peru (red)

PERU 2021 ELECTION RESULTS

PEDRO CASTILLO VOTES BY REGION

MADERA		ORO		PETROLEO	
<u>Huanuco</u>	64,0%				
Junin	52,4%				
<u>Pasco</u>	69,0%	<u>Cajamarca</u>	69,9%	Amazon	72,4%
<u>Ucayali</u>	46.7%				

GUERRAS DEL INTERIO – UPDATES

2019: Unprecedented murder charges for loggers in deaths of indigenous activists.

Two timber executives and three loggers charged in shooting deaths of activists who battled illegal logging in Peruvian Amazon. (*The Guardian*)

2019: Peruvian farming family wins important appeal in case to hold mining giant accountable for abuse.

Goldman Prize Winner Máxima Acuña Atalaya de Chaupe and her family will continue the case in the United States despite Newmont's attempts to thwart their pursuit of justice.

2020: Amazon communities' court victory forces Peru Government to respond to oil spill health crisis.

The oil spill took place back in 2016. Almost four years later, PetroPeru is fined \$25 million for negligence and damage caused.